

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-03-01

Nr. (12)- 78-862

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. LAPKRIČIO 30 D. NUTARIMO NR. 972 „DĖL PREKYBOS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE PAGAMINTA ŽALIAVINE MEDIENA IR MIŠKO KIRTIMO LIEKANOMIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 22 d. pasitarimo (protokolo Nr. 50) 2 punktu Aplinkos ministerijai pavesta persvarstyti Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nuostatas ir pateikti Vyriausybei nustatyta tvarka su suinteresuotosiomis institucijomis suderintą naujos redakcijos Tvarkos aprašą.

Siekiant suderinti visų suinteresuotųjų šalių interesus, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. D1-334 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė (toliau – Darbo grupė) Tvarkos aprašo tobulinimui, kuriai pavesta parengti naujos redakcijos Tvarkos aprašo projektą.

2018 m. spalio 30 d. posėdyje Darbo grupė patvirtino savo išvadas ir pateikė aplinkos ministrui pasiūlymus dėl prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos tobulinimo.

Šių pasiūlymų pagrindu parengtas ir teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (toliau – Nutarimo projektas), į kurį įtraukta ir dalis 2018 m. spalio 25 d. raštu Lietuvos medienos pramonės įmonių asociacijos „Lietuvos mediena“, Vakarų Lietuvos medienos perdirbėjų ir eksportuotojų asociacijos, Medienos perdirbėjų asociacijos ir Medinės taros gamintojų asociacijos (toliau – Medienos perdirbėjai) pateiktų pasiūlymų dėl Tvarkos aprašo pakeitimų.

Taip pat teikiame paaiškinimus dėl kai kurių siūlomų Tvarkos aprašo pakeitimų:

Dėl Tvarkos aprašo 5 punkto pakeitimų. Siūloma tikslinti ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti skiriamos medienos kiekį nustatant, kad ilgalaikėms sutartims sudaryti būtų parduodama ne mažiau kaip 40 proc. medienos, o ~~pagal~~ pusmetinėms sutartims – ne mažiau kaip 30 ✓ proc. Šis pasiūlymas susijęs su ilgalaikių sutarčių kainos tikslinimo tvarka: ilgalaikėms sutartims (nuo trijų iki dešimties metų trukmės) sudaryti parduotos medienos kainos tikslinamos kas pusę metų pagal įvykusių aukcionų pusmetinėms sutartims sudaryti rezultatus (medienos kainas). Tokiu būdu užtikrinama, kad pagal ilgalaikes sutartis parduotos medienos kaina atitiktų aktualią rinkos kainą. Todėl būtina užtikrinti ir atitinkamą pusmetiniuose aukcionuose parduodamos medienos kiekį, kuris leistų nustatyti adekvačią tuo metu rinkoje esančią medienos kainą. Darbo grupėje, aptarus galimus variantus, pasiektas sutarimas, kad tinkamam medienos rinkos kainų atspindėjimui pusmetiniuose aukcionuose reikia parduoti ne mažiau kaip 30 proc. medienos. Tuo tarpu ilgalaikėms sutartims sudaryti, paliekant pardavėjui tam tikrą lankstumą dėl įvairių besikeičiančių sąlygų (sortimentavimo, medžių rūšių, teisės aktų pasikeitimų ir kt.), siūloma nustatyti ne mažiau kaip 40 proc. medienos kiekio pardavimo ribą. Ilgametė patirtis parodė, kad esant didesnei privalomai medienos kiekio pardavimo ilgalaikėms sutartims sudaryti ribai, ženkliai didėja sutarčių neįvykdymo rizika dėl aukščiau paminėtų priežasčių arba dėl tų pačių objektyvių priežasčių neįmanoma užtikrinti nustatyto medienos pardavimo santykio tarp ilgalaikių ir pusmetinių sutarčių.

Atsižvelgiant į tai, manome, kad siūlomas ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti skiriamos medienos kiekio santykio nustatymas yra proporcingas, neriboja konkurencijos (aukcionuose gali dalyvauti visi norintys įsigyti medienos) ir yra būtinas siekiant užtikrinti tinkamą Miškų įstatymo 7 str. 1 d. nuostatų įgyvendinimą.

Tvarkos aprašo 5.1 papunktyje siūloma nustatyti, kad tuo atveju, kai per kalendorinius metus planuojama pagaminti kiekvieno sortimento ir miško kirtimo liekanų kiekio 200 ktm ir mažiau, aukcionai ilgalaikėms sutartims sudaryti neorganizuojami, o minėta mediena parduodama aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti. Ši nuostata reikalinga tam, kad, esant mažesniai planuojamos pagaminti medienos kiekiui, praktiškai nebeįmanoma užtikrinti ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti nustatyto parduoti medienos kiekio (ilgalaikėms ne mažiau kaip 40 proc., pusmetinėms – ne mažiau kaip 30 proc.).

Dėl Tvarkos aprašo 11.2.1–11.2.5 papunkčių pakeitimų. Darbo grupėje visoms suinteresuotoms šalims sutarus siūloma pradinio įnašo dydžius išreikšti apvaliais skaičiais (nenutolstant nuo dabar galiojančių dydžių) dėl patogesnio naudojimo skaičiavimuose.

Dėl Tvarkos aprašo 17.2 papunkčio ir 29 punkto nuostatų paaiškinimo. Projekte siūloma palikti dabar galiojančią aukcionų ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti vykdymo tvarką, kuomet pirkėjai siūlo savo galimą didžiausią mokėti kainą už medieną nežinodami kitų pirkėjų pasiūlymų (prekyba vykdoma taip vadinamo „uždaro“ aukciono principu). Tokio tipo aukcionų organizavimas ne tik leidžia gauti didžiausias pajamas už Medieną, bet ir apsaugo nuo galimų

pirkėjų kartelinių susitarimų, kuomet pasiūlymų pirkti Medieną nepateikia nei vienas pirkėjas ir tokiu būdu siekiama mažesnės kainos pakartotiniame aukcione.

Be to, mūsų nuomone, aukcionų ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti vykdymo tvarka atitinka aukciono esmę, nes, kaip ir nurodyta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.419 straipsnyje, daiktai siūlomi pirkti keliems asmenims per tarpininką – aukciono vedėją, o sutartis laikoma sudaryta su tuo pirkėju – aukciono dalyviu, kuris pasiūlo didžiausią kainą už parduodamą daiktą.

17.2 papunkčiu pirkėjui leidžiama siūlyti iki 10 procentų mažesnę nei pradinė pardavėjo pasiūlyta kaina. Aukcionai pusmetinėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti organizuojami du kartus per metus, o medienos pradinė kaina nustatoma pagal praėjusio, t. y. dažnu atveju vykusio prieš pusę metų, pusmetinio aukciono rezultatus. Galimybė siūlyti mažesnę kainą reikalinga siekiant prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos sąlygų, užtikrinti racionalų prekybos organizavimą bei išvengti administracinės naštos didinimo ir papildomų medienos pardavimo kaštų. Valstybė bet kuriuo atveju gauna didžiausią naudą už parduodamą medieną, nes aukcionuose mediena parduodama didžiausią kainą pasiūliusiam pirkėjui.

Tuo tarpu aukcionai trumpalaikėms sutartims sudaryti vykdomi „atviro“ aukciono principu, kuomet pirkėjai realiu laiku varžosi tarpusavyje matydami vienas kito siūlomas kainas. Aukcionai trumpalaikėms sutartims sudaryti vykdomi dažniau nei aukcionai ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti, todėl juose nustatoma medienos pradinė kaina yra artima rinkos kainai ir nėra poreikio numatyti galimybę siūlyti mažesnę kainą nei pradinė medienos kaina. Atsižvelgiant į tai, Tvarkos aprašo 29 punkte ir nustatyta, kad pirkėjai negali siūlyti mažesnės kainos už pradinę medienos kainą.

Dėl Tvarkos aprašo 13.2, 24.2 papunkčių ir 39 punktų pakeitimų. Žaliavinės medienos kokybės klasių keitimo kontrolė yra nuolat stiprinama, tačiau praktikoje tenka nedideliems žaliavinės medienos kiekiams (įvertinus pastarųjų metų gamybinę patirtį ir miškų ūkio specifiką, šis kiekis siekia iki 7 proc.) keisti kokybės klases dėl sudėtingų gamtinių sąlygų (storos sniego dangos, užmirkimo ir kt.), kuomet vizualiai miške sunku tiksliai įvertinti medienos kokybę, taip pat pasitaikančių žmogiškųjų klaidų ir kitų objektyvių priežasčių.

Atsižvelgiant į tai, siūloma įvardinti leidžiamą perklasifikuoti 7 proc. medienos kieki.

Dėl Tvarkos aprašo 20 punkto pakeitimų. Siekiant laiku patikslinti pagal ilgalaikes sutartis parduotos medienos kainas bei paspartinti medienos pardavimo procesą, siūloma perpus sutrumpinti pakartotinių aukcionų organizavimo terminus.

Dėl Tvarkos aprašo 32 punkto pakeitimų. Dabar galiojančioje Tvarkos aprašo redakcijoje nustatyta, kad kiekviename pakartotiniame aukcione pardavėjas, atsižvelgęs į paskutiniojo aukciono rezultatus, taip pat įvertinęs situaciją rinkoje bei vadovaudamasis efektyvaus bei racionalaus valstybės turto naudojimo principais, pradinę medienos kainą sumažina iki 20 proc. Projekte

siūloma nustatyti, kad kiekviename pakartotiniame aukcione kaina būtų mažinama **fiksuotu** 10 proc. dydžiu siekiant išvengti galimų piktnaudžiavimo atvejų, interpretacijų ir objektyvumo stokos dėl vien tik pardavėjo sprendimu nustatyto medienos kainos sumažinimo dydžio 20 proc. ribose.

Dėl Tvarkos aprašo 36 punkto. Šiame punkte siūloma aiškiai išdėstyti pusmečio kainų nustatymo tvarką. Detalus šios tvarkos aprašymas reikalingas todėl, kad pusmečio kaina naudojama parduodant medieną mažmeninėje prekyboje (Tvarkos aprašo 37 punktas), tikslinant pagal ilgalaikes sutartis parduotos medienos kainas (Tvarkos aprašo 38 punktas) ir nustatant medienos kainą Tvarkos aprašo 39 punkte nurodytais atvejais.

Nutarimo projektas Europos Sąjungos teisės aktų neperkelia ir neįgyvendina.

Nutarimo projektas neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu reglamentuojami esami santykiai, taip pat esamas reglamentavimas nekeičiamas iš esmės, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu neatliekamas.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Pritarus Nutarimo projektui, teisės aktų keisti, priimti naujų nereikės.

Sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu ūkio subjektams nenustatomi nauji administracinę naštą galintys sukelti informaciniai įpareigojimai, administracinės naštos ūkio subjektams pokyčio apskaičiavimas neatliekamas.

Su visuomene dėl Nutarimo projekto konsultuotasi jį paskelbus Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje (TAIS) (Nr. 18-15466). Apie rengiamą Nutarimo projektą ir galimybę pateikti pastabas ir pasiūlymus Medienos perdirbėjai informuoti Aplinkos ministerijos 2018 m. gruodžio 27 d. raštu Nr. (12-3)-D8-5943. Nei visuomenė, nei Medienos perdirbėjai pasiūlymų dėl Nutarimo projekto nepateikė.

Projektas derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos, Konkurencijos taryba, Regioninės plėtros departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Teisingumo ministerija. Europos teisės departamentas prie Teisingumo ministerijos ir Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos pastabų neturėjo. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Nutarimo projektui pateiktos pastabos aptartos kartu su minėtos institucijos atstovais 2019 m. sausio 29 d. Aplinkos ministerijoje vykusiame pasitarime, kuriame rastas bendras sutarimas dėl pateiktų pastabų atitinkamai patikslinant Tvarkos aprašo

nuostatas arba pateikiant detalesnius paaiškinimus dėl siūlomų Tvarkos aprašo pakeitimų. Į Teisingumo ministerijos 2019 m. sausio 31 d. raštu Nr. (1.6E) 2T-93 ir Konkurencijos tarybos 2019 m. vasario 5 d. raštu Nr. (2.30-35)6V-267 pateiktas pastabas atsižvelgta, išskyrus Teisingumo ministerijos rašto 2 punkte pateiktą pastabą, nes Tvarkos aprašo 5 punkto sakinyje „Mediena parduodama vykdant mažmeninę ir didmeninę prekybą“ dubliuoja Miškų įstatymo 7 str. 1 d. nuostatas, todėl Tvarkos apraše šis sakinyje išbraukiamas. Paaiškinimai dėl Teisingumo ministerijos rašto 8 punkte išdėstytų pastabų pateikiami šiame lydraštyje.

Projektą parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų politikos grupės (vadovas – Donatas Dudutis, tel. 8 5 272 8424, el. p. donatas.dudutis@am.lt) patarėjas Donatas Vaikasas (tel. 8 5 272 5879, el. p. donatas.vaikasas@am.lt).

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 15 lapų.

Energetikos ministras,
laikinais einantis aplinkos ministro pareigas

Žygimantas Vaičiūnas